

OPPFØLGING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON - ANSKAFFELSER AV VARER OG TJENESTER

Saksbehandler: Kjerstin Andersen (Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS)

Vedlagt:

- Svar fra kommunen v/økonomisjef Trond Rognlid og innkjøpsansvarlig Thone Bjørklund

Innledning

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS gjennomførte i 2012/2013 forvaltningsrevisjonsprosjektet Anskaffelser av varer og tjenester i Hammerfest kommune.

Formålet med prosjektet var å undersøke hvorvidt kommunens anskaffelser av varer og tjenester ble utført i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser.

Undersøkelsens problemstillinger, funn og konklusjoner

Revisjonens undersøkelse viste at Hammerfest kommune har etablert tilfredsstillende rutiner ved anskaffelser av varer og tjenester, og at kommunen i all hovedsak handler i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. Undersøkelsen avdekket imidlertid enkelte mangler. Disse framgår av konklusjonene nedenfor:

Er konkurransen kunngjort i henhold til regelverket?

De syv anskaffelsene av varer og tjenester som er undersøkt er kunngjort i den nasjonale databasen Doffin og i den europeiske databasen TED i henhold til regelverket.

Er anskaffelsesprosedyren i henhold til regelverket?

Alle de syv anskaffelsene er gjennomført som åpne anbudskonkurranser. Åpne anbudskonkurranser kan benyttes for anskaffelser både over og under terskelverdi, og prosedyrene i de syv anskaffelsene er dermed i tråd med regelverket.

Inneholder konkurransegrunnlaget de opplysninger som forskriften krever?

Hammerfest kommune har utarbeidet konkurransegrunnlag for alle de syv anskaffelsene som omfattes av denne undersøkelsen. Opplysningene som framgår av konkurransegrunnlagene er i tråd med kravene til konkurransegrunnlag som framgår av anskaffelsesforskriften.

Er bruken av kvalifikasjonskrav i henhold til regelverket?

Hammerfest kommune har stilt kvalifikasjonskrav for deltakelse i de syv undersøkte anbudskonkurransene i tråd med regelverket. Det er stilt krav om skatte- og merverdiavgiftsattest samt HMS-egenerklæring i alle de syv anskaffelsene, slik

anskaffelsesforskriften krever. I en av anskaffelsene innfridde imidlertid fem av ti leverandører ikke alle kvalifikasjonskravene. Likevel viser anskaffelsesprotokollen at alle tilbydere har vært med i den videre prosessen. Kvalifikasjonskrav er minimumskrav som leverandørene må oppfylle for å delta i konkurransen, og manglende oppfyllelse skal lede til avvisning. De fem leverandørene som ikke innfridde alle kvalifikasjonskravene skulle derfor ikke vært med i den videre prosessen og vurderingen. Hammerfest kommune har brutt anskaffelsesforskriften § 20-12 ved ikke å avvise leverandørene som ikke innfridde kvalifikasjonskravene i denne anbudskonkurransen.

Er bruken av tildelingskriterier i henhold til regelverket?

Det framgår av både kunngjøringene i Doffin og konkurransegrunnlagene hvorvidt tildelingen av kontrakt har skjedd på bakgrunn av laveste pris eller på bakgrunn av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet basert på gitte kriterier. Hammerfest kommune har i alle de syv anskaffelsene fastsatt både hvilke kriterier som skal vektlegges og i hvor stor grad de enkelte kriteriene vektet. Bruken av tildelingskriterier er i henhold til regelverket.

Er tidsfristene i henhold til regelverket?

I tre av de syv undersøkte anskaffelsene var fristen for å levere inn anbud ikke i tråd med minimumsfristen som framgår av anskaffelsesforskriften § 19-1. Revisjonen har ikke merknader til tidsfristene i de fire øvrige anskaffelsene som er undersøkt.

Blir anbudskonkurransen avsluttet i henhold til regelverket?

Hammerfest kommune har sendt ut meddelelsesbrev i alle de syv anbudskonkurransene i tråd med regelverket. I to av anbudskonkurransene er imidlertid klagefristene ikke i tråd med fristkravet som er lagt til grunn i avgjørelser i KOFA.

Er protokollføringen i henhold til regelverket?

Hammerfest kommune har ført anskaffelsesprotokoll for alle de syv anskaffelsene som omfattes av undersøkelsen, slik det stilles krav om i anskaffelsesforskriften § 3-2. Protokollene inneholder imidlertid ikke fullt ut de opplysninger som forskriften krever. Samtlige protokoller mangler oppdragsgivers adresse og verdien på tildelt kontrakt. En av protokollene mangler også anslått verdi på kontrakt. Disse manglene er brudd på anskaffelsesforskriften § 3-2.

Kontrollutvalgets behandling av rapporten

Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget den 28. februar 2013 (sak 04/2013), og det ble fattet følgende vedtak:

«1. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonene i forvaltningsrevisjonsrapporten «Anskaffelser av varer og tjenester» til orientering og slutter seg til rapportens anbefalinger.

2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonen i forvaltningsrevisjonsrapporten «Anskaffelser av varer og tjenester» til orientering og ber rådmannen sørge for at rapportens følgende anbefalinger bli fulgt opp:

- *avvisning av leverandører (tilbydere) som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene*
- *overholdelse av kravene til tidsfrister*
- *at det føres anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever»*

Kommunestyrets behandling av rapporten

Rapporten ble behandlet av kommunestyret den 11. april 2013 (sak 21/13), og det ble fattet følgende vedtak:

«Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i forvaltningsrapporten «Anskaffelser av varer og tjenester» til orientering og ber rådmannen sørge for at rapportens følgende anbefalinger blir fulgt opp:

- *avvisning av leverandører (tilbydere) som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene*
- *overholdelse av kravene til tidsfrister*
- *at det føres anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever»*

Revisjonens oppfølging av rapporten

Det framgår av Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 12 at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

På vegne av kontrollutvalget sendte revisjonen den 13. august 2014 brev til rådmannen og ba om en skriftlig orientering om hva som er gjort i forhold til kommunestyrets vedtak i sak 21/13.

Svar fra kommunen

Hammerfest kommune v/økonomisjefen og innkjøpsansvarlig har i brev til revisjonen, datert 18. september 2014, redegjort for status i administrasjonens arbeid med å iverksette kommunestyrets vedtak i sak 21/13.

Nedenfor gjengir vi kommunens svar:

Vi kan opplyse at Hammerfest kommune har fulgt opp anbefalinger fra Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS på:

- avvisning av leverandører (tilbydere) som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene
- overholdelse av kravene til tidsfrister
- føring av anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever

Til første bollepunkt vil vi allikevel påpeke følgende:

I *Veileder til reglene om offentlig anskaffelser* fra Forsynings- og administrasjonsdepartementet står det (punkt 12.5.3):

«Dersom en eller flere leverandører ikke har levert HMS-erklæring, skatteattest eller andre offentlig tilgjengelig dokumentasjon på at krav til leverandøren er oppfylt, kan oppdragsgiver fastsette en kort tilleggsfrist for ettersending av disse dokumentene, jf. §§ 12-13 og 21-3».

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonens orientering om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten *Anskaffelser av varer og tjenester* til etterretning.